

งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีหน้าที่หลักในการส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เสริมทักษะเรื่องการจัดการความรู้ ให้กับบุคลากรของหน่วยงานทุกระดับ ทั้งในงานด้านการบริการ การศึกษา การวิจัย เพื่อสร้าง จัดเก็บ แบ่งปัน และใช้ความรู้ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP) เป็นเครื่องมือหนึ่งในการจัดการความรู้ ที่ส่งเสริมให้บุคคลที่สนใจเรื่อง เดียวกัน มาแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ เพื่อสร้าง หรือพัฒนาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ สร้างสาระความรู้ (Knowledge Assets) และจัดเก็บโดยเผยแพร่ผ่านทาง Siriraj KM Website เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่ม CoP สอดคล้องกับตัวชี้วัดหลักของคณะฯ

กิจกรรม CoP of CoP เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ทีมแกนหลักของ CoP แต่ละกลุ่มมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แบ่งปัน ประสบการณ์การทำกลุ่ม CoP เรียนรู้จากกลุ่มที่ทำได้ดี และให้ความช่วยเหลือกลุ่มที่มีปัญหาอุปสรรค จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทีม KM ได้สรุปปัจจัยความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการกลุ่ม CoP ดังนี้

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินการ CoP

1 การสนับสนุนจากผู้บริหาร ทั้งผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารของหน่วยงานควรให้การสนับสนุนและเปิด โอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม และอำนวยความสะดวกในเรื่องของการจัดสรรเวลาอบรม และทรัพยากร ต่างๆ ให้เหมาะสม

2 กำหนดนโยบายอย่างชัดเจน หากคณะฯ มีการกำหนดนโยบาย ทำให้หน่วยงานมุ่งเป้าดำเนินการเพื่อ ตอบสนองนโยบายของคณะฯ ทำให้มีโอกาสในการดำเนินการ CoP ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

การวางแผนดำเนินการกลุ่ม CoP

3

- 3.1 กลุ่ม CoP ควรมีการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบที่ชัดเจน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ทั้งระยะสั้น และระยะ ยาวร่วมกัน เพื่อดำเนินการตามแผนของกลุ่ม CoP ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และส่งเสริมให้สมาชิกมองเห็นถึงประโยชน์จาก การทำ CoP เพื่อให้สมาชิกเห็นความสำคัญ และร่วมมือในการดำเนินการ
- 3.2 ทีมแกนหลัก ควรมีการวางแผนดำเนินการกลุ่มอย่างเป็นระบบ กำหนดประเด็นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ชัดเจน และ สื่อสารอย่างทั่วถึง
- 3.3 ทีมแกนหลักและสมาชิก ควรมีความรู้เกี่ยวกับ KM และ CoP รวมทั้งเครื่องมือที่สำคัญของ KM เพื่อเป็นประโยชน์ในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งสมาชิกควรมีความรู้เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเอื้อให้เกิดการแสดงความ คิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้ที่อยู่ในตัวเองร่วมกัน
- 3.4 การจัดกิจกรรมกลุ่มในแต่ละครั้งรวมทั้งการจัดอบรม ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมให้น่าสนใจ เช่น การเล่นเกม สัก กิจกรรมสัมพันธ์ เป็นต้น
- 3.5 ความมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม โดยการร่วมคิด ร่วมตั้งวัตถุประสงค์ แสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรม รวมทั้ง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม

4 ใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ group line ในการติดต่อสื่อสาร การใช้ infographic ในการออกแบบ นำเสนอสาระความรู้ เป็นต้น

5 มีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละครั้ง เพื่อนำผลประเมินมาทบทวน และ วางแผนกิจกรรมในครั้งต่อไป

6 สร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกกลุ่ม เช่น การกล่าวชื่นชม การแจกของรางวัลในการจัดกิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการกลุ่ม CoP

1. ภาระงาน เนื่องจากโรงพยาบาลศิริราชเป็นองค์กรขนาดใหญ่ จำนวนบุคลากรยังไม่เพียงพอ ทำให้บุคลากรแต่ละท่านได้รับมอบหมายหน้าที่หลากหลาย บางท่านอาจมีมากกว่า 1 หน้าที่ ทำให้ภาระงานเต็มเวลา ไม่สามารถแบ่งเวลาทำกิจกรรมกลุ่มได้ รวมทั้งเวลาว่างเพื่อจัดกิจกรรมกลุ่มไม่ตรงกัน ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมกลุ่ม CoP ได้

5. ประสบการณ์ในการทำงานและวัยที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดช่องว่างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2. ความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมกลุ่ม สืบเนื่องจากการะงานและเวลาของสมาชิกกลุ่มที่ไม่ตรงกัน ทำให้การจัดกิจกรรมกลุ่มไม่เป็นไปตามแผน ขาดความต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินการของกลุ่มล่าช้ากว่าแผน

6. ความรู้และทักษะเกี่ยวกับ KM และ CoP บุคลากรบางท่านเป็นสมาชิกใหม่ของกลุ่ม CoP ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือ KM ทำให้การดำเนินการของกลุ่มล่าช้า ต้องให้ความรู้ และให้สมาชิกใหม่ได้ฝึกปฏิบัติก่อน

3. การสื่อสารไม่ทั่วถึง เนื่องจากบุคลากรทำงานในสถานที่ต่างกัน เวลาในการพูดคุยหรือแจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ ไม่ทั่วถึง

7. เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีที่มีปัจจุบันอาจไม่ทันสมัย และไม่เพียงพอต่อการใช้งาน

4. ความร่วมมือของสมาชิก เนื่องจากสมาชิกกลุ่ม CoP บางท่าน การเข้าร่วมกลุ่มอาจไม่ได้มาด้วยความสมัครใจ หรือเข้ากลุ่มมาทีหลัง ไม่มีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่ม ไม่ทราบวัตถุประสงค์ของการจัดทำ CoP ทำให้สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม

8. ทัศนคติต่อการทำ CoP สมาชิกบางท่านอาจไม่เข้าใจ และไม่เห็นความสำคัญของการทำ CoP ทำให้ไม่เปิดใจในการเรียนรู้ และไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการกลุ่ม

งานจัดการความรู้ สรุปความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่ได้จากการประชุม เพื่อวางแผนในการพัฒนาการดำเนินการกลุ่ม CoP ให้การดูแล และช่วยเหลือกลุ่ม CoP ที่เปิดดำเนินการ รวมทั้งวางแผนการจัดอบรมให้กับกลุ่ม CoP ให้สมาชิกมีความรู้ ทักษะ และสามารถดำเนินการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป